

Program dla Śląska. Stan realizacji po I półroczu 2019 r.

PROGRAM
DLA ŚLĄSKA

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

© Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
Warszawa 2019

Opracowanie:

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa
<https://www.gov.pl/web/inwestycje-rozwoj>

Departament Strategii Rozwoju
tel. 22 273 76 01
fax 22 273 89 08
e-mail: programdlaslaska@mr.gov.pl, sekretariatDSR@mr.gov.pl

ISBN: 978-83-7610-698-4

PROGRAM DLA ŚLĄSKA

Niniejszy materiał prezentuje dotychczasowe efekty wdrażania Programu dla Śląska. Program został ogłoszony przez Premiera Mateusza Morawieckiego w grudniu 2017 r., a podmiotem koordynującym jego wdrażanie jest Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Program należy do grupy najważniejszych projektów strategicznych realizowanych w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Głównym celem Programu jest doprowadzenie w perspektywie długoterminowej do zmiany profilu gospodarczego regionu poprzez rozwój nowoczesnych, wysokoproduktywnych i zaawansowanych technologicznie branż.

Program dla Śląska po jego uzupełnieniu we wrześniu 2018 r. składał się z 84 przedsięwzięć, o szacowanej wartości 57 mld zł. Wg stanu na koniec II kwartału 2019 r. ilość środków zaangażowanych wynosi 48,4 mld zł. Spośród tych przedsięwzięć, 48 znajduje się obecnie w fazie realizacji, zaś 7 zostało już zakończonych.

Ponadto, na włączenie podczas posiedzenia Rady Wykonawczej ds. Programu dla Śląska w dn. 10 października 2019 r., oczekują 32 nowe przedsięwzięcia o wartości ok. 5,2 mld zł. Dzięki temu, łączna wartość Programu wzrośnie do 62 mld zł. Szczegółowa lista projektów dostępna jest pod adresem: <https://www.gov.pl/web/inwestycje-rozwoj/> w zakładce dedykowanej Programowi dla Śląska.

W dalszej części opisane są najważniejsze z dotychczasowych efektów realizacji Programu, w podziale na cele tematyczne.

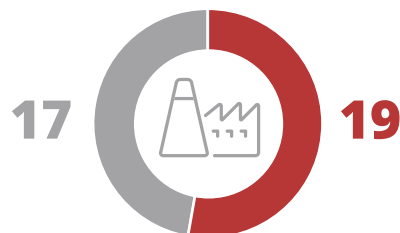
1. INNOWACJE, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Prace badawczo-rozwojowe wspierane są głównie poprzez programy sektorowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR).

Dotyczą one takich branż jak: energetyka, przemysł motoryzacyjny, medycyna i farmaceutyka czy przemysł stalowy. W regionie wsparcie otrzymały 45 projektów o łącznej wartości dofinansowania w wysokości 230 mln zł. Beneficjenci z województwa śląskiego są najbardziej skuteczni w aplikowaniu o dofinansowanie w ramach programu **INNOSTAL** – ponad połowa wybranych projektów (19/36) dotyczy właśnie Śląska, a ich wartość dofinansowania to w sumie 102 mln zł. Kolejny nabór w ramach INNOSTAL zakończył się w sierpniu 2019 r. Jego alokacja to 190 mln zł. Z województwa śląskiego złożono 8 projektów o wartości 70 mln zł dofinansowania – obecnie podlegają one ocenie.

Polska Agencja Inwestycji i Handlu (PAIH) aktywnie i skutecznie zabiega o przyciąganie nowych inwestorów do regionu. Od czasu ogłoszenia Programu dla Śląska, PAIH doprowadziła do ułokowania 10 nowych inwestycji, które mają w niedalekiej przyszłości wygenerować ok. 3750 miejsc pracy.

Liczba projektów wybranych do dofinansowania w ramach dotychczasowych konkursów INNOSTAL

Łączne kwoty dofinansowania dla tych projektów

● Reszta kraju ● Śląsk

Przykładem jest koreańska firma SK Innovation, lider produkcji separatorów baterii litowo-jonowych, która 4 czerwca 2019 r. podjęła decyzję o budowie nowej fabryki w Dąbrowie Górniczej. Będzie to pierwsza fabryka koncernu w Polsce. Do końca 2021 roku zatrudnienie ma w niej znaleźć przynajmniej 300 pracowników, a wartość inwestycji przekroczy 1 mld zł. Skuteczna zachęta koreańskiego inwestora do realizacji projektu w regionie to dobry przykład współpracy wielu podmiotów: samorządu lokalnego, PAIH oraz Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Podpisanie umowy z udziałem przedstawicieli firmy SK Innovation, Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu (źródło: fb KSSE)

KSSE operatorem aktywizacji gospodarczej Programu dla Śląska

Istotną rolę w Programie dla Śląska pełni Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. (KSSE), która aktywnie wspiera przedsiębiorczość w regionie, pozyskując kolejnych inwestorów i realizując m.in. zadania w ramach projektu Regionalna Platforma Aktywizacji Gospodarczej. W ciągu 2 lat funkcjonowania Programu dla Śląska, KSSE uruchomiła procesy rozwojowe i inwestycyjne o wartości 8,1 mld zł. Wśród kluczowych projektów KSSE znajdują się:

CUBE – projekt daje przedsiębiorcom możliwość inwestowania w linie technologiczne, bez konieczności ponoszenia kosztów budowy hal. KSSE zapewnia MŚP hale pod wynajem z możliwością przedłużenia najmu o kolejne lata i wykupu. Cube to przestrzeń handlowa, produkcyjno-magazynowa, biurowa oraz hotelowo-noclegowa, projektowana i budowana na indywidualne zamówienie.

Prof. AWSB dr hab. Barbara Piontek, zastępca prezesa KSSE podczas spotkania z przedsiębiorcami w ramach projektu Booster MŚP (24 września 2019, Mysłówice. Źródło: KSSE).

Booster MŚP – cykl spotkań z ofertą przygotowaną na potrzeby sektora MŚP. Spotkania organizowane są w różnych formach, w tym m.in.: seminariów, tzw. one stop shop, spotkanie B2B z ekspertami.

Booster JST – cykl spotkań menedżerskich z ekspertami i doradcami dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Dotychczas poruszana tematyka na spotkaniach to: „Nowoczesne technologie w regionie – wyższy poziom obsługi inwestycyjnej”, „Gminy dla przedsiębiorców – nowe narzędzia wsparcia rozwoju firm, współpraca z KSSE i partnerami w ramach Polskiej Strefy Inwestycji”.

Klub Innowatora KSSE – platforma edukacyjna i treningowa, służąca wymianie wiedzy, doświadczenia i know-how czerpanego poprzez success stories tzw. „klubowych gości” – autorytetów w dziedzinie innowacji. Partnerami Klubu Innowatora są: Politechnika Śląska, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej i flagowy cluster motoryzacyjny KSSE Silesia Automotive & Advanced Manufacturing (SA&AM) oraz innowacyjne firmy.

Hub Profesjonalistów – współpraca KSSE ze szkołami wyższymi, branżowymi i przedsiębiorcami. W ramach współpracy realizowane są m.in. projekty studiów dualnych, Śląskiego Centrum Kompetencji Przemysłu 4.0, klastra motoryzacyjnego KSSE Silesia Automotive & Advanced Manufacturing czy szeregu szkoleń specjalistycznych.

Dzięki wsparciu kapitałowemu Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR), spółka Ferrum S.A., która jest renomowanym producentem rur stalowych do przesyłu mediów, rozwija swoją działalność. W 2017 r. PFR zainwestował w Spółkę oraz w zakup jednej z najnowocześniejszych w Europie linii produkcyjnych, niezbędnych m.in. do budowy strategicznych rurociągów tranzytowych. Dzięki temu spółka Ferrum S.A. przeszła restrukturyzację, unikając bankructwa. W 2018 r. nastąpiło uruchomienie linii, co umożliwiło zwiększenie mocy produkcyjnych Ferrum S.A. z ok. 120 tys. do 200 tys. ton rur rocznie i sprawiło, że Spółka obecnie plasuje się wśród wiodących światowych producentów rur spiralnie spawanych, dysponując również komplementarnymi liniami do wykonania zewnętrznych i wewnętrznych powłok antykorozyjnych.

Zakład produkcyjny Ferrum w Katowicach

FAKTY W LICZBACH INNOWACJE, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

16

Liczba przedsięwzięć

1

Liczba przedsięwzięć zakończonych

14

Liczba przedsięwzięć w fazie realizacji

11 000

mln zł
Dotychczas zaangażowane środki

2. KAPITAŁ LUDZKI

Aby doprowadzić do zmiany profilu gospodarczego, niezbędne jest inwestowanie w rozwój kapitału ludzkiego. W tym kontekście istotne jest zwiększanie kompetencji cyfrowych czy kształcenie w obszarach zgodnych z regionalnymi specjalizacjami. Program dla Śląska realizuje szereg działań w tym zakresie. Chociaż potrzeba rozwoju kapitału ludzkiego dotyczy wszystkich grup wiekowych, szczególnym wsparciem objęto osoby młode, które dopiero rozpoczynają swą karierę zawodową.

Dzięki wsparciu w ramach konkursu **Młodzi na rynku pracy** realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (POWER 2014-20) 47 tys. osób poniżej 29 roku życia z województwa śląskiego otrzymało kompleksowe wsparcie w zakresie rozwoju kompetencji, podniesienia kwalifikacji oraz doświadczenia zawodowego. Ponad 28 tysięcy osób podjęło pracę po zakończeniu udziału w projektach. Na ten cel przeznaczono dotychczas 578 mln zł

W ramach projektu **Rozwój kompetencji cyfrowych osób w wieku 25+**, realizowanego ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (POPC 2014-20), ponad 31 tys. osób z województwa śląskiego zostało objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z internetu, w tym e-usług. Oprócz tego 740 nauczycieli nabyło bądź rozwinęło swoje kompetencje w obszarze programowania.

WSPARCIE DLA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO NA ŚLĄSKU

47 tys. osób poniżej 29 roku życia otrzymało wsparcie w zakresie rozwoju kompetencji. Na ten cel przeznaczono dotychczas **578 mln zł**

31 tys. osób w wieku 25+ zostało objętych działaniami szkoleniowymi w zakresie korzystania z internetu, w tym e-usług

Udzielono wsparcia **8** uczelniom wyższym w zakresie tworzenia i realizacji nowych kierunków studiów. łączna wartość dofinansowania to: **54 mln zł**

W ramach POWER 2014-20 udzielono także wsparcia uczelniom wyższym w zakresie tworzenia i realizacji nowych kierunków studiów, odpowiadających na potrzeby społeczno-gospodarcze regionu. Do dofinansowania o łącznej wartości 54 mln zł wybrano 8 uczelni:

- Wyższą Szkołę Techniczną w Katowicach,
- Akademię Polonijną w Częstochowie,
- Wyższą Szkołę Humanitas w Sosnowcu,
- Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach,
- Akademię WSB w Dąbrowie Górniczej,
- Wyższą Szkołę Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach,
- Akademię Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi – wydział zamiejscowy w Wodzisławiu Śląskim,
- Wyższą Szkołę Bankową w Poznaniu – wydział zamiejscowy w Chorzowie.

W ramach przedsięwzięcia uruchamiane będą głównie kierunki informatyczne oraz związane z medycyną, energetyką czy też cyberbezpieczeństwem. Będą one funkcjonowały już od roku akademickiego 2019/20.

FAKTY W LICZBACH KAPITAŁ LUDZKI

7

Liczba przedsięwzięć

2

Liczba przedsięwzięć zakończonych

5

Liczba przedsięwzięć w fazie realizacji

680

mln zł
Dotychczas zaangażowane środki

3. WALKA ZE SMOGIEM

Antysmogowy dron w Katowicach (fot. www.spidersweb.pl)

Zmiana profilu gospodarczego regionu to recepta nie tylko na przyspieszenie rozwoju gospodarczego, ale też poprawę jakości środowiska przyrodniczego, a co za tym idzie jakości życia mieszkańców. Wspieranie rozwoju gałęzi przemysłu bardziej przyjaznych dla środowiska musi być uzupełniane innymi działaniami – m.in. w zakresie kompleksowej termomodernizacji czy wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła w domach jednorodzinnych na nowsze, spełniające najwyższe normy.

Województwo śląskie jest regionem narażonym na największe w skali kraju zanieczyszczenie powietrza. Według listy opublikowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) w 2018 r., spośród 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w UE, aż 36 znajduje się w Polsce, z czego 14 w województwie śląskim.

Podpisanie porozumienia
StopSmog 28 czerwca br.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ 2014-20) przewidziano działanie 1.7 *Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie województwa śląskiego*. Województwo śląskie jest jedynym regionem, dla którego w ramach krajowych programów operacyjnych wyodrębniono dedykowane działanie. Na przedsięwzięcia w tym zakresie przewidziana jest alokacja w wysokości 1 mld zł. Pierwsze nabory realizowane w ramach działania 1.7 POIiŚ 2014-20 nie cieszyły jednak się dużym zainteresowaniem beneficjentów, a jeszcze do niedawna istniała realna perspektywa utraty środków przeznaczonych dla beneficjentów z województwa.

Dzięki działaniom zainicjowanym przez Komitet Sterujący „Program dla Śląska” przy Wojewodzie, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju sprawnie wynegocjowało zmianę POIiŚ z Komisją Europejską, co umożliwiło jednostkom samorządu terytorialnego (JST) ubieganie się o dofinansowanie na kompleksową termomodernizację wielorodzinnych budynków komunalnych. W efekcie tych zmian, w prowadzonych od marca do czerwca 2019 r. naborach wniosków, zgłosiło się 102 beneficjentów (w tym na 77 projektów dotyczących termomodernizacji aż 52 złożyły JST). Wartość złożonych wniosków wyniosła 686 mln zł przekraczając blisko trzykrotnie dostępną alokację konkursową. Wsparcie to realnie przyczyni się do walki ze smogiem w najbardziej zanieczyszczonym regionie kraju.

Do Programu dla Śląska włączona została również inna rządowa inicjatywa – program „Czyste powietrze”, przewidujący dofinansowanie na wymianę starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizację budynków jednorodzinnych.

Szacuje się, że do końca 2029 r. w wyniku realizacji programu na Śląsk trafi ponad 10 mld zł, dzięki którym możliwe będzie ograniczenie tzw. niskiej emisji. Od uruchomienia programu we wrześniu 2018 r., do końca II kwartału 2019 r. śląscy beneficjenci podpisali 1256 umów o dofinansowanie o łącznej wartości 18,5 mln zł.

Aby zwiększyć skuteczność działań na rzecz ograniczenia smogu, 28 czerwca 2019 r. Pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. programu „Czyste powietrze”, Marszałek Województwa Śląskiego, a także przedstawiciele Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii podpisali porozumienie, na mocy którego wspierane finansowo i organizacyjnie będą śląskie gminy ubiegające się o wsparcie w ramach programu **STOP SMOG**. Wsparcie kierowane będzie przede wszystkim do miast znajdujących się na liście 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w UE opracowanej przez WHO.

Dzięki realizowanemu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej programowi „Energia Plus” przedsiębiorstwa mają szansę na pozyskanie dofinansowania na inwestycje z zakresu optymalizacji i ograniczania zużycia surowców pierwotnych, a także ograniczenia szkodliwych emisji do atmosfery. Dotychczas w ramach realizacji programu, do dofinansowania o łącznej wartości 457 mln zł wybrano 7 projektów z województwa śląskiego.

Na wsparcie prac badawczo-rozwojowych oraz wdrożeniowych w zakresie nowych technologii ograniczających smog, można ubiegać się w ramach przedsięwzięcia „**Silesia pod błękitnym niebem**” realizowanego wspólnie przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Budżet na realizację programu wynosi 100 mln zł. W marcu 2019 r. zakończył się I nabór, w wyniku którego do dofinansowania o łącznej wartości 13 mln zł wybrano 7 wniosków (4 – Urząd Marszałkowski, 3 – NCBiR). 30 września 2019 r. ogłoszony został II nabór wniosków, którego alokacja wynosi 35 mln zł.

FAKTY W LICZBACH ŚRODOWISKO

11

Liczba przedsięwzięć

1

Liczba przedsięwzięć zakończonych

7

Liczba przedsięwzięć w fazie realizacji

1 319

mln zł
Dotychczas zaangażowane środki

4. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Otwarcie odcinka autostrady A1 z udziałem Premiera Mateusza Morawieckiego, Ministrów Jerzego Kwiecińskiego i Andrzeja Adamczyka oraz Wiceministra Inwestycji i Rozwoju Grzegorza Pudy

Mimo, że województwo śląskie posiada najlepiej rozwiniętą infrastrukturę transportową w skali kraju, to niezwykle ważne jest dokończenie wszystkich zaplanowanych do realizacji odcinków dróg krajowych, w szczególności autostrady A1. Od 2 sierpnia 2019 r. kierowcy mogą korzystać z nowego blisko 33-kilometrowego odcinka autostrady A1 od Pyrzowic do węzła Częstochowa Południe. W połączeniu z wcześniej istniejącym odcinkiem, podróż z Częstochowy do granicy państwa w Gorzyczkach odbywa się 125-kilometrową autostradą. Nowo otwarty odcinek A1 to część projektu o długości 58 kilometrów, który obejmuje obwodnicę Częstochowy. Inwestycja o łącznej wartości ok. 3 mld zł otrzymała ponad 1,35 mld zł dofinansowania z POIiŚ 2014-20. Całość gotowa ma być jeszcze w 2019 r.

W województwie śląskim rozpoczęto ponadto realizację na drogach krajowych 26 projektów o łącznej wartości 318 mln zł, z czego 7 projektów zostało już zakończonych. Przykładowo w Sosnowcu zmodernizowana została estakada w ciągu drogi ekspresowej S1, a w miejscowości Nakło przebudowano wiadukt nad torami w ciągu drogi krajowej nr 46. W latach 2016-2018 sfinansowano także realizację 234 inwestycji na drogach powiatowych, gminnych oraz w miastach na prawach powiatu. Łączna wartość tych inwestycji to z kolei prawie 290 mln zł.

Zmodernizowana estakada w Sosnowcu
w ciągu drogi S1

fot. Paweł Chwedyk, <http://zmrpkatowice.pl>

Oprócz budowy i remontów dróg, planowane są również inwestycje w zakresie infrastruktury kolejowej. We wrześniu 2018 r. podpisano umowę na dofinansowanie modernizacji linii kolejowej nr 182 Tarnowskie Góry – Zawiercie, biegnącej obok Międzynarodowego Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach. W ramach projektu zrewitalizowanych zostanie blisko 49 km linii kolejowych: od Tarnowskich Gór do Zawiercia, a także dwie łącznice – do Zawiercia oraz w rejonie Miasteczka Śląskiego. Zmodernizowanych zostanie również osiem przystanków kolejowych, 11 peronów zostanie przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych, a na 19 przejazdach wykonane zostaną prace związane z poprawą bezpieczeństwa. Inwestycja warta jest łącznie ponad 740 mln zł.

Nowym przedsięwzięciem, nieujęty w Programie, jest modernizacja linii kolejowej 694/157/190/191 Bronów – Cieszyn/Wisła Głębce. Pierwotnie budżet inwestycji przewidywano na 314 mln zł, co okazało się kwotą o ponad 100 mln zł niższą niż złożone w postępowaniu przetargowym oferty. Dzięki decyzjom podjętym przez Radę Wykonawczą ds. Programu dla Śląska, udało się zapewnić brakującą część dofinansowania, co pozwoli na realizację projektu.

FAKTY W LICZBACH INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

7

Liczba
przedsięwzięć

0

Liczba przedsięwzięć
zakończonych

6

Liczba
przedsięwzięć
w fazie realizacji

15 669

mln zł
Dotychczas
zaangażowane środki

5. ENERGETYKA BARDZIEJ PRZYJAZNA DLA ŚRODOWISKA

Województwo śląskie to strategiczny obszar pod względem zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego dla całego kraju. W ramach Programu dla Śląska prowadzone są działania, które z jednej strony przyczyniać się będą do wzrostu poziomu bezpieczeństwa energetycznego, a z drugiej maksymalnie ograniczą negatywny wpływ przemysłu energetycznego i branży wydobywczej na środowisko. W tym celu Ministerstwo Energii (ME) przygotowało Program dla sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce, przyjęty przez Radę Ministrów w styczniu 2018 r. Obecnie w ME trwają także prace nad powstaniem Polityki Energetycznej Polski, która określać będzie długoterminową wizję rządu dla całego sektora energii.

Samorząd województwa wraz z Ministerstwem Energii oraz Ministerstwem Inwestycji i Rozwoju aktywnie współpracują na rzecz wypracowania projektów, które realizowane będą w ramach inicjatywy Komisji Europejskiej Platformy Wspierania Regionów Górniczych (ang. *Coal Regions in Transition – CRiT*). Szacuje się, że w ramach CRiT wsparcie z poziomu UE dla regionów węglowych na rzecz ich transformacji może wynieść ok. 5 mld euro w perspektywie finansowej na lata 2021-27. Dużą część z tych środków wesprze transformację gospodarczą Śląska.

Część ze zidentyfikowanych projektów, które zostaną włączone do inicjatywy CRiT dotyczy zagospodarowania terenów byłej kopalni węgla kamiennego „Krupiński”. Na terenie byłej kopalni Jastrzębska Spółka Węglowa (JSW) przewiduje utworzenie nowoczesnego kompleksu przemysłowego, gdzie powstaną m.in. zespół hal produkcyjno-remontowych, fabryka ogniw wodorowych stosowanych w elektromobilności, elektrownia szczytowo-pompowa, a także inwestycje w odnawialne źródła energii.

Kopalnia Pniówek – jeden z obiektów, w ramach którego realizowany jest program „Inteligentna kopalnia”.

JSW realizuje również program „**Inteligentna kopalnia**”, który ma na celu podniesienie poziomu automatyzacji procesów wydobywania oraz sukcesywne wprowadzanie systemów bezobsługowych. Dzięki realizacji programu nastąpi znacząca poprawa warunków pracy załóg górniczych i wyłączenie konieczności pracy w warunkach uciążliwych, co przełoży się bezpośrednio na ograniczenie ryzyka wypadków oraz chorób zawodowych. W ramach programu „Inteligentna kopalnia” realizowanych będzie 17 projektów strategicznych, z czego 11 zostało już uruchomionych.

Budżet programu to 730 mln zł, z czego blisko 200 mln zł dotyczy komponentów innowacyjnych. Program realizowany jest na terenie wszystkich siedmiu ruchów kopalni należących do spółki.

W ramach Programu dla Śląska coraz silniej wspierane są inwestycje w odnawialne źródła energii (OZE).

11 maja 2019 r. Minister Inwestycji i Rozwoju wyraził zgodę na przeznaczenie środków z budżetu państwa w wysokości do 82 mln zł na dofinansowanie wkładu krajowego projektów planowanych do realizacji w poddziałaniu 4.1.3 Odnawialne źródła energii w ramach konkursu RPO WŚ 2014-20.

Dzięki temu do dofinansowania wybrane zostały cztery projekty obejmujące: podregion sosnowiecki, subregion zachodni, Czerwonkę-Leszczyny, a także Żywiecczynę.

Następnie decyzją Rady Wykonawczej ds. Programu dla Śląska z 28 czerwca 2019 r. zwiększono środki na projekty z zakresu OZE w POIiŚ 2014-20. W wyniku tego we wrześniu 2019 r. ogłoszony został nabór w wysokości 50 mln zł na projekty OZE w działaniu 1.1 POIiŚ 2014-20. Jest on przeznaczony wyłącznie dla beneficjentów z województwa śląskiego.

FAKTY W LICZBACH ENERGETYKA I ŚRODOWISKO

26

Liczba
przedsięwzięć

1

Liczba przedsięwzięć
zakończonych

8

Liczba
przedsięwzięć
w fazie realizacji

16 680

mln zł
Dotychczas
zaangażowane środki

6. ROZWÓJ MIAST I OBSZARÓW TRANSGRANICZNYCH

Dostrzegając potencjały rozwojowe województwa m.in. największy stopień urbanizacji w skali kraju, a także odpowiadając na wyzwania związane ze wzmocnieniem współpracy miast skupionych w ramach aglomeracji katowickiej, powołano do życia Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolię (GZM). Metropolia obejmuje 41 gmin zamieszkałych przez 2,3 mln mieszkańców i jest to jedyny związek metropolitalny w Polsce powołany drogą ustawową. Związek rozpoczął działalność z początkiem 2018 r. i otrzymuje dochody z budżetu państwa – 5% udziału w podatku PIT od osób mieszkających na obszarze związku. Udział podatku PIT w 2018 r. wyniósł 348,6 mln zł. Współpraca gmin wchodzących w skład Metropolii przyczyni się m.in. do poprawy transportu publicznego.

Na obszarze Metropolii ma również miejsce realizacja projektu Centralno-Europejskiego Demonstratora Dronów (CEDD). Jest on koordynowany przez Ministerstwo Infrastruktury (Pełnomocnik Ministra ds. Bezzałogowych Statków Powietrznych), a także Polską Agencję Żeglugi Powietrznej i Urząd Lotnictwa Cywilnego.

CEDD ma za zadanie budowę ekosystemu umożliwiającego testowanie, rozwój i wdrażanie technologii dronów. Obejmuje to szereg projektów związanych z budową niezbędnej infrastruktury, tworzeniem regulacji prawnych dotyczących dronów czy zwiększaniem świadomości społecznej na temat tej dynamicznie rozwijającej się branży.

Udział podatku PIT
dla GZM w 2018 r.
wyniósł

348,6
mln zł

Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Maros Sefcovic oraz Minister Jerzy Kwieciński podczas szczytu klimatycznego COP 24 w Katowicach

Rządowe wsparcie dla aglomeracji katowickiej to nie tylko utworzenie Metropolii. Dzięki staraniom władz krajowych, Katowice stały się miejscem organizacji najważniejszych światowych wydarzeń o charakterze społeczno-gospodarczym. Jednym z takich wydarzeń był światowy szczyt klimatyczny ONZ (COP24) zorganizowany w Katowicach w grudniu 2018 r. W szczycie klimatycznym wzięło udział ponad 21,5 tys. osób, w tym liczne głowy państw, szefowie rządów oraz prawie 100 ministrów środowiska i spraw zagranicznych z całego świata. Dzięki osiągniętemu porozumieniu, Katowice stały się po Kioto i Paryżu bardzo istotnym punktem w drodze do zrównoważonej globalnej polityki klimatycznej. Kolejnym ważnym wydarzeniem, jakie odbędzie się w Katowicach, będzie Światowe Forum Miejskie ONZ w 2022 r. Organizacja wspomnianych wydarzeń to fantastyczna okazja do promocji nie tylko Katowic, ale całego województwa śląskiego.

21,5 tys. osób
wzięło udział w światowym szczycie klimatycznym COP24 w Katowicach

Naturalnie Program dla Śląska wspiera również rozwój innych miast. Wraz z końcem 2018 r. zakończony został projekt pilotażu rewitalizacji miasta Bytom pn. „Bytom Odnowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych”. W ramach projektu miasto (jako 1 z 3 w Polsce obok Łodzi i Wałbrzycha) otrzymało od Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju specjalne wsparcie finansowe, doradcze i szkoleniowe na wypracowanie Bytomskiego Modelu Dostępnego Mieszkalnictwa, modelu aktywizacji społeczności lokalnej, a także metodologii ustanawiania specjalnej strefy rewitalizacji.

Wizualizacja przyszłego zagospodarowania terenów po byłym Zakładzie Naprawczym Zabytkowych Górnośląskich Kolei Wąskotorowych

Główne efekty realizowanych działań to m.in. opracowanie koncepcji zagospodarowania terenów po byłym Zakładzie Naprawczym Zabytkowych Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, a także przygotowanie pakietów edukacyjnych dla szkół.

Wsparcie w zakresie rewitalizacji z poziomu rządowego jest realizowane również poprzez konkurs pn. „Modelowa Rewitalizacja Miast”. Spośród 20 miast wybranych do wsparcia, 3 znajdują się na terenie województwa śląskiego:

Chorzów, Dąbrowa Górnicza i Rybnik. Celem konkursu jest wypracowanie modelowych rozwiązań w poszczególnych aspektach działań rewitalizacyjnych, które w przyszłości mają służyć jako wzór dla innych. W Chorzowie powstanie Centrum Usług Szkoleniowych i Aktywizacji Zawodowej dla Młodzieży – tzw. CUMA. Dąbrowa Górnicza podjęła próbę zdefiniowania nowego centrum miasta. Projekt pn. „Fabryka Pełna Życia” obejmuje wypracowanie z wykorzystaniem działań partycypacyjnych koncepcji architektonicznej i funkcjonalnej dla terenu pofabrycznego oraz opracowanie założeń podmiotu zarządzającego procesem zmian.

Z kolei Rybnik prowadzi działania służące wykorzystaniu dorobku kulturowego i industrialnego miasta oraz zmianie sposobu jego postrzegania z bariery na kluczowy bodziec w rozwoju bezpośredniego otoczenia. W tym celu realizuje działania związane z aktywizacją mieszkańców, edukacją oraz mieszkalnictwem i kształtowaniem przestrzeni miejskiej. Działania w ramach „Modelowej Rewitalizacji Miast” potrwają do końca 2019 r.

Więcej informacji o realizowanych działaniach w zakresie rewitalizacji dostępnych jest na stronie Krajowego Centrum Wiedzy o Rewitalizacji www.rewitalizacja.gov.pl.

Pakiety edukacyjne przygotowane w ramach projektu „Bytom Odnowa – innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych”, w tym gra planszowa o rewitalizacji Bytomia

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju prowadzi także projekt **„Partnerskiej Inicjatywy Miast”**, gdzie w ramach trzech sieci tematycznych (rewitalizacja, jakość powietrza, mobilność miejska) miasta we współpracy z ekspertami rozwiązują wcześniej zidentyfikowane problemy w mikroskali, a także wypracowują rekomendacje dla zmian systemowych np. na poziomie ustawowym. Dodatkową wartością wypływającą z udziału w projekcie jest możliwość sieciowania miast i wymiany dobrych praktyk. W pracach poszczególnych sieci udział biorą: Katowice (sieć: rewitalizacja), Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Jastrzębie-Zdrój (sieć: mobilność miejska), Pszczyna oraz Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu (sieć: jakość powietrza). Projekt jest w fazie zakończenia, a jego rezultaty zaprezentowane zostaną na konferencji, która odbędzie się na jesieni 2019 r.

W ramach programu **„Mosty dla regionów”** pozytywnie zaopiniowana została budowa mostu na Odrze na odcinku Racibórz – Kędzierzyn-Koźle, pomiędzy gminami Rudnik i Nędza. Program przewiduje dofinansowanie dla projektu w wysokości 80% ze środków Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz Ministerstwa Infrastruktury. W maju 2019 r. zakończone zostało opracowywanie dokumentów zgodnie z wymaganiami przepisów środowiskowych, co umożliwi przygotowanie wniosku dla wydania decyzji środowiskowej.

Inwestycja ma zostać zrealizowana do końca 2021 r. Na przełomie września i października 2019 r. pozytywnie zarekomendowano również budowę drugiego mostu w regionie. Będzie on zlokalizowany na rzece Soła w powiecie bielskim.

Ze względu na położenie województwa śląskiego, istotne jest zacieśnianie współpracy transgranicznej z partnerami z Czech oraz Słowacji. Projekty w tym zakresie realizowane są w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Współpraca polsko-czeska obejmuje 32 projekty o łącznej wartości ok. 165 mln zł, z kolei polsko-słowacka 15 projektów o wartości ok. 60 mln zł. Projekty te dotyczą głównie poprawy lokalnej infrastruktury drogowej po obu stronach granicy, promowania i ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego, ochrony środowiska, a także bezpieczeństwa publicznego.

**Współpraca polsko-czeska
obejmuje 32 projekty
o łącznej wartości ok.**

165 mln zł

Rozmowy o medycynie w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrze z udziałem Premiera Morawieckiego, Wojewody Jarosława Wiczcorka oraz Dyrektora ŚCChS prof. Mariana Zembali.

Województwo śląskie posiada bogatą tradycję i zasługi dla rozwoju kardiologii. W Programie dla Śląska, zapowiedziano utworzenie Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zygmunta Religi. Ma on powstać w ramach Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrze. 14 czerwca 2018 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę, która zapewniła finansowanie inwestycji. Spośród niezbędnych 111 mln zł, 85 mln zł pochodzi z budżetu państwa, zaś pozostałe 26 mln zł ze środków UE w ramach POIiŚ 2014-20. Budowa obiektu pomocniczego została zakończona w maju 2019 r., natomiast budowa obiektu podstawowego potrwa do 2021 r.

Podpisanie umowy Ministerstwa Zdrowia z Górnośląskim Centrum Medycznym ws. dofinansowania zakupu tomografu – Wiceminister Zdrowia Sławomir Gadomski (po prawej) Dyrektor Górnośląskiego Centrum Medycznego Klaudia Rogowska (po lewej)

Z kolei 26 sierpnia 2019 r. Ministerstwo Zdrowia podpisało z Górnośląskim Centrum Medycznym im. prof. Leszka Gieca umowę o dofinansowanie w wysokości 7 mln zł na zakup nowego tomografu komputerowego, a także modernizację i dostosowanie pomieszczenia.

Aby zahamować procesy depopulacji śląskich miast, oprócz zapewnienia dobrych miejsc pracy, niezbędne jest także zwiększenie liczby dostępnych mieszkań. W ramach sektora publicznego, mieszkania budowane są w ramach rządowego programu „Mieszkanie Plus”. Wśród obecnie realizowanych inwestycji budowy mieszkań na wynajem z opcją dojścia do własności, największa w Polsce ma miejsce w Katowicach. W I połowie 2020 r. ma zostać oddanych do użytku 513 mieszkań przy ul. Górniczego Dorobku. W latach 2020-22 realizowana będzie druga inwestycja w Katowicach, w ramach której przy ul. Korczaka powstanie 491 nowych mieszkań.

Premier Mateusz Morawiecki oraz Minister Sportu i Turystyki Witold Bańka podczas wizyty na stadionie Górnika Zabrze

Poprawa warunków do życia to także rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. W sierpniu 2019 r. Prezes Rady Ministrów, podczas wizyty w Zabrzu, zapowiedział budowę boiska piłkarskiego z podgrzewaną murawą oraz remont hali sportowej w tym mieście. Na te cele Ministerstwo Sportu i Turystyki (MSiT) ma przeznaczyć w sumie ok. 3 mln zł. Oprócz tego od lipca 2018 do czerwca 2019 r. MSiT oddało do użytku 33 tzw. otwarte strefy aktywności (obejmujące siłownie plenerowe oraz strefy relaksu – trampoliny, stoły do ping-ponga, stoły do gry w szachy), w ramach „**Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym**”. Kolejnych 56 otwartych stref aktywności oddanych będzie do użytku w październiku 2019 r.

Program dla Śląska to również inwestycje w infrastrukturę cyfrową. Dzięki wsparciu z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (POPC 2014-20) blisko 120 tys. gospodarstw domowych na Śląsku objętych zostało szerokopasmowym dostępem do sieci o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. W ramach wsparcia POPC 2014-20 również 530 jednostek publicznych podłączonych zostało do sieci szerokopasmowej o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.

FAKTY W LICZBACH ROZWÓJ MIAST

17

Liczba przedsięwzięć

2

Liczba przedsięwzięć zakończonych

8

Liczba przedsięwzięć w fazie realizacji

3 060

mln zł
Dotychczas zaangażowane środki

Wydawca:

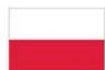
Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju
Departament Strategii Rozwoju
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa

ISBN: 978-83-7610-698-4

egzemplarz bezpłatny

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

**MINISTERSTWO
INWESTYCJI
I ROZWOJU**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

